

Pons, Clàudia i Joaquim Viaplana (ed.): *Corpus oral dialectal (COD). Textos orals del balear.*

(Projecte "Explotació d'un corpus oral dialectal: anàlisi de la variació lingüística i desenvolupament d'aplicacions informàtiques per a la transcripció automatitzada (ECOD)", HUM2007 65531/FILO)

Pollença1_For

Aquest document conté el text Pollença1_For, la transcripció fonoortogràfica d'un fragment de conversa lliure amb un informant de Pollença que forma part del Corpus Oral Dialectal (COD). El COD és un component del Corpus de Català Contemporani de la Universitat de Barcelona (CCCUB), un arxiu de corpus de llengua catalana oral contemporània que ha estat confegit pel grup de recerca Grup d'Estudi de la Variació (GEV) amb la finalitat de contribuir a l'estudi de la variació dialectal, social i funcional en la llengua catalana. Una selecció de materials del CCCUB ha estat dipositada al RECERCAT (Dipòsit de la Recerca de Catalunya, www.recercat.net), i també és accessible a través del web del CCCUB: <http://www.ub.edu/ccub>.

1. JCC: Idò, ja has arribat massa tard a Pollença, hahaha!
2. E: Per què?
3. JCC: Perquè:, casibé, casibé ja està: gran part en propietat de:,
4. d'a:lemans, no, gran part, no, però..., sí.
5. E: Una bona part.
6. JCC: Sí, us alemans se van encapritxar amb Mallorca i, per mi,
7. concretament amb Pollença, no?, no concretament amb Pollença, no. E:
8. varen venir *después* un poc més, primer se'n van anar per la part de per
9. cala Ratjada, i això, i: s'han dedicat a comprar totes les finques que: han
10. pogut i a fe:r les reformes a les cases que han:, que els hi han deixat
11. o no els hi han deixat fer però han fet. La qüestió és aquesta que: qui:
12. tenia un tros de terra, clar, és una oferta, ha estat una oferta molt
13. temptadora perquè: maldament aquí al manco el, el temps que jo he
14. viscut no han faltat dobbers, vui dir sempre he hagut més o manco
15. dobbers e:, sempre quan fan ofertes d'aquest tipus e: la gent se se
16. queda cegada, no?, i han vengut i han, han estat oferint una
17. dobberada per per cases, per finques, per això...
18. E: Un preu...
19. JCC: Un preu...
20. E: ...raonable o un preu molt alt? Vull dir...
21. JCC: Per, per la gent de per aquí ha estat alt. És dir, si jo ara me vu-,
22. jo s-, som una persona que visc aquí, som de Pollença e:, per exemple,
23. jo me sap molt de greu no tenir una finca, m'agradaria molt, però jo
24. m'agradaria tenir una finca, no un txalet. Ara ja no, ara ja no tenen
25. cases de de: de figueral o cases de finques o això ara tenen txalets,
26. xalets amb piscineta i tal, i això és horriblement odiós, bé jo m- me
27. pos malalt, és més, quant ho pens no sé per què he tret aquest tema,
28. per xò XX me pos nirviós. No, això és tot un-, una part. L'altra
29. part e: s'ha tudada perquè:, és dir, aquí han vengut les agències,
30. han exp-, e, varen explotar tot lo que va ser e: costa, hotels, tal, bé si
31. has nat per Sant Vicent voràs que XXXXX i tot això, i llavonses *pues*
32. la gent se va dedicar, és dir, varen venir les agències aquestes que
33. lloguen: xaletets i tal, xalet "*con piscina*" i: tothom s'ha dedicat a fer
34. això, bé, he ha hagut u problema de totes les cases il·legals que
35. resulta que casi, *bueno*, moltíssimes d'aquests són il·legals, però s'han
36. seguit fent. Via d'entra:r, vien de... hi via d'haver una normativa que,
37. de fet ja està en vigó, que ara ja seria delictu, però la gent ara s'ha
38. aturat un poc, però és que u mal està fet, tu te pots passetjar ara en
39. bicicleta, a peu o en cotxo per qualsevol caminet de per Pollença i
40. voràs que tot posa "*villa*, e: no sé què", "*villa no sé quantos*", "*villa X*",
41. "*Sun club*" o tot això, "*Club hote:l*" o colque cosa així, són agències
42. de viatge, s'han dedicat a això, a llogar, també torna a ser una oferta

43. molt temptadora. Tu pories fer una casa, casa teva, tenies un bocí de
44. terra, fees una casa, il·legal, per suposat, perquè ho fees dins,
45. vies, no sé si vies de menester, ja no me'n record què eren; dues
46. corterades, per mi?, dues corterades, no?, són quinze mil *metros*, me
47. pareix, sí. I:...
48. E: Diques, digues.
49. JCC: ... i: i la gent fea cases o ha fet cases dins cortons, eh, en una
50. part d'una corterada ha fet casa. Clar, si tu fees una, fas un txalet
51. d'aquests, XXX ja et dic, ja no són cases de:, casetes allò
52. d'anar a la finca, que en l'estiu naven a la finca, no, ja no hi van, a la
53. finca ja hi van quatre persones majors que la tenien i tal, e: lo que ha
54. fet la gent ha estat fer xaletets petits, eh?, casetetes així, bé petites,
55. petits em entre cometes, perquè no són petits, amb piscina, i clar i
56. d'allò en l'estiu d'una setmana jo què sé, te donen: t-, dos-centes mil
57. pessetes, tres-centes.
58. E: Ostres!
59. JCC: Però és que aquí hi ha mol-..., per temporada, les temporades
60. se fan de, no sé si ara de sis o de quatre mesos, de sis. He ha
61. txalets, molts, d'aquests amb piscina, que els hi donen e: un *milló* de
62. pessetes, un *milló* i mig, dos *millions* de pessetes, sí, i ara, qui era
63. que m'ha dit que havia llogat...?, una al·lota que jo conec, sí, què era
64. que m'ha dit que li vien donat...? Té un xaletet que no té piscina ni
65. res, passa, i quest no és, encara no és tan xaletet, està, l- s'ho via
66. fet per ella, e:, i li vien donat de dues setmanes, ara no sé si
67. diré un animalada o no, no sé si me va dir, no, cinc-centes no poria
68. ser.
69. E: Cinc-centes és massa.
70. JCC: No, no, de du-, de dues setmanes XXX, no prò ho fan an això,
71. eh?, de, d'un, de quinze dies, cinc-centes mil pessetes, ho fan. És
72. que per mi sí que me va dir cinc-centes mil. És una paranoia, clar,
73. això ha temptat tothom, saps, aquí qui és que, qui és que no se
74. tempta de tenir una casa i además fins i tot les, les agencis de viatge
75. fins fa:, ara no sé si ho fan, perquè ara amb lo rotllo aquest de que:,
76. de que seran:, de que són il·legals, i a més ja és delicte ara fer-la,
77. eh?, ja van un poc més alerta, però...
78. E: Clar, està controlat.
79. JCC: Sí, *bueno*, hauria d'estar, vorem què passarà, ara sí, perquè
80. fa:, això fa dues setmanes, eh?, que ha passat, no fa més. Fins ara:,
81. tothom ha anat descosit. Les agencis fins i tot te finançaven la:
82. piscina. Si tu tenies una casa d'aquestes el e:, i ells te deixaven u
83. dobbers, XX, què val la piscina quatre *millions* de pessetes, cinc
84. *millions*, molt bè, o quatr-, dos *millions* de pessetes, te donava u dos
85. *millions* de pessetes o part d'ells, i *después*, ho rescabalaves amb la, amb

86. lo lloguer durant un me-, un any, dos, però si una casa d'aquestes la
87. tens llogada, la: fas i la llogues, te costa jo què sé, no ho sé, quin-,
88. què pot valer?, quinze *millons* de pessetes, amb tres temporades o amb
89. quatre temporades la tens aquitada.
90. E: Clar, oh, i tant...
91. JCC: Mos hem menjat tot això, mos hem menjat estrangers d'estiu,
92. mos hem menjat estrangers, però ara ja, així ja has ribat massa tard,
93. perquè és que ara d'hive-, d'hivern i tot, o si jo ja no, sempre m XX,
94. jo sempre m'havia estimat més, per per estar, l'hivern, perquè en
95. l'hivern era quan se n'anava tothom. Domés quedava la gent de
96. Pollença, bè, la gent de Pollença o la gent que viu aquí, eh! Però ara
97. no, perquè tota aquesta gent, aquest altre *tipo* de turisme que van
98. ser us alemans o que són us alemans, e:, diríem: amb dobbers, aquesta
99. gent que ve, i s'ha comprat aquí les finques guapes, les possessions
100. guapes i això, *pues* aquesta gent precisament ve en l'hivern, i ara
101. resulta que aquí vés a, vas en l'hivern colque dia, a colque *puesto*, e:
102. he ha un bar que sempre nam pe la plaça, bé, no sé si saps a von és
103. o no, an u bar de...
104. E: La plaça...
105. JCC: S- la p-, al bar d-, al bar de l'Espanyol, d'allà de can Moixet, i
106. ara hi he anat colque dia, en l'hivern, i me n'he nat, és dir, nar a la
107. barra, intentar demanar un cafè o p- i dir "Jo què faig aquí, si això és
108. *Alemània*, és que això és *Alemània!*". Això és duríssim.
109. E: A més, tot en alemany.
110. Sí, además això enguany ha estat u primer any que jo ho he vist
111. de deveres.
112. E: D'una manera...
113. Sí, sí, d'una manera forta, perquè han vengut aquí, han comprat a
114. *tope*, s'han fet cases, clar, tothom els hi ha donat tot, els hi han
115. ubert...
116. E: Home, les portes, clar!
117. JCC: ... sí. I damunt, i además, lo més: curios és que... encara.... Lo
118. curios encara, és que vénen aquí, molt bé, si han de venir que
119. venguin, és dir, però que no X és dir que no s'ho facin seu, vui dir
120. que que que venguin e: a est-, que estiguin aquí, que...
121. E: Però ho fan, és fàcil que s'ho facin seu.
122. JCC: Clar, i además si tenen dobbers. Tenen dobbers, tothom els hi
123. va darrere, e:, f-... Que venguin, però que estiguin, que s'integrin, i
124. que: i que no, que no:...

125. E: Això...
126. JCC: Sí.
127. E: Creus que és possible, que s'integrin?
128. JCC: No. Prò, idò què has de dir, "Que no venguin"? No ho pots dir.
129. E: Només alemanys o hi ha una mica de tot?
130. JCC: No, lo u, u... hei havia aquí hi via una colònia d'*inglesos*. Hei via:
131. una colònia d'*inglesos* que bé ni jo que fa trenta-dos anys que visc
132. aquí conec. Perquè de fet l'altre dia mateix, me vaig ficar per un
133. caminet de per aquí, de per quí darrere, i tot eren... cases i cases i
134. cases... i s-, ès, ès com una colònia d'*inglesos* que ells s'ho fan, ells
135. s'ho mengen, ells s'ho couen i tot, saps? S'ho fan ells mateixos. Aquí
136. hi ha gent, *inglesos*, això eren un, un *tipo*, que anaven en pla
137. colonialista, d'aquest, com naven *antes*, així bé com: naven *antes*, o
138. encara hi van.
139. E: No, ja tenen estil, ja.
140. JCC: Sí. E:, que: poren haver viscut aquí tota la vida i no tenir *ni*
141. *papa bueno*.. de de català no en pallem, perquè aquí si aprenen
142. colque cosa aprenien *castellano*, perquè: no aprenien res més, però
143. és que ni d'això, ni de castellà, eh! I sé cert que encara n'hi han, i
144. molts, i molts.
145. E: Perquè formen un grup.
146. JCC: Clar, tenen un grup, fins i tot devora ca nostra tenen..., si idò
147. era curiós, perquè vea que penjaven un *lletrero* que posava, ademés
148. jo no sé anglès, o:, beno, sé anglès du títol du discos, vui dir que no
149. que no en sé, una assignatura pendent e: mea culpa mea culpa. Prò
150. bé, me fea molta graci, perquè hei havia un lletrero que posava
151. "esra", eh?, que no sé què vol dir, i després posava "library" que supòs
152. que deu voler dir llibreria. I jo dea "Què punyetes fan aquí cada:, un
153. dia a la setmana, no sé quin dia era, el dijous o dimarts, no sé quin
154. dia era, tenien u *lletrero* aquest penjat. Després vaig arribar a
155. descobrir que és, són un, un matrimoni d'*inglesos* que evidentament
156. no tenen *ni papa* d'espanyol, perquè una vegada vaig anar
157. arreglà'ls-hi una cosa a ca seva, va ser aquest dia que vaig sebre què
158. era. Resulta que és una llibreria, per *inglesos*, que..., allà on
159. s'intercanvien llibres.
160. E: Ah, una biblioteca, potser?
161. JCC: Sí:, és...
162. E: Una mena de biblioteca.

163. JCC: Una especi de biblioteca particulà entre, de la seva colònia,
164. saps? Curiosíssim. És que d'integrar-se bé ni ni ni ni de mida, ni de
165. mida. Sí, ni de mida, és increïble. I us *alemans*, tal vegada us
166. *alemans* e:, tenen una cosa positiv-, bé, positivament entre cometes,
167. prò, bé, positiva, que és que s'integren una mica més, prò poca cosa,
168. és dir s'interessen molt més pe *les* costums o *almenos* amb
169. aparienci, eh:, per exemple, una cosa que és molt curiosa, no voràs,
170. casi casi és és difícilíssim voure un *inglès* o *inglesos*, no?, que mengin
171. tapes, això és no, no no en mengin, ells duen u seu menjar i tal. Us
172. *alemans*, no. Fins ara, jo me fea gràci això perquè els e vees, i
173. aquests bars que hi ha per Pollença, n'hi ha un parei que fan tapes,
174. *pos* els e vees, allà sí que t- proven, tasten, e: proven d'anar aquí,
175. taste:n i...
176. E: Els agrada menjar bé.
177. JCC: Al manco, al manco, hi posen int-, tenen interès, eh?, en, allò
178. que te'n vas i "Vore mem, què és que mengin?, què fan?, tapes, què
179. són tapes?, ah, mem ara ho tastarem", no? Això ho fan. Us al-,
180. *inglesos* no ho fan això. Voràs cap *inglès* fent això. Això és una cosa,
181. e:, diríem, p-, li podem dir mig, si hi ha colque cosa positiva seria
182. això, no? Que: l'altre que vénen amb tant de dobbers i tal que
183. tothom se baixa u calçons per ells casi casi, no? I són us amos, eh? I
184. això és odiós; i damunt que venen..., a ca teva, te...
185. E: Et prenen les coses...
186. JCC: No és que te les prenguin, realment, perquè no te les prenen,
187. els tenen dret a comprà'ls e, prò, clar, si ve un *tio* i t'ofereix trenta
188. *millions* d'una casa, e: u veïnat no serà tan pardal i te la vendrà a tu
189. per cinc.
190. E: No, és clar.
191. JCC: Evidentament, dirà "Ah, aquest n'hi han donat trenta?, *pues*
192. jo en vui trenta-cinc". Dirà, i tu pobre desgraciadet d'aquí, que fas
193. feina i tens un sou mínim amb una: paga que aguantes així com
194. pots, te vols comprar una finca, impossible. Ara...
195. E: Impossible, clar. XXX.
196. JCC: ... un, una persona comprar-se una finca a Pollença és bastant
197. difícil, bastant difícil, bastant difícil per això, perquè: val, val
198. dobbers. I això. Això en quant a Pollença. No sé qu- si vols que xerri
199. més.
200. E: M'ha fet, diríem, la part turística, però la part turística negativa, no?
201. Vull dir, perquè, és clar, d'una banda porten, mouen cèntims, però
202. d'altra banda, clar...
203. JCC: Se.

204. E: És una mena d'ocupació, no? La part negativa és aquesta...
205. JCC: I lo que passa és que aquí hem acabat tots fem feina pus
206. alemans, i això no sé, no no m'agrada. Això no no no.
207. E: Clar, és el que dius tu, "es dobbers", no?
208. JCC: És que no queda més remei!
209. E: Clar, interessa... Hi ha gent que s'ha enriquit així XXX?
210. JCC: D'això? Sí:, clar que sí. Clar.
211. E: Quina, quina és, quant nombre d'habitants, quina...?
212. JCC: Pollença?
213. E: Més o menys, eh!
214. JCC: Pollença té uns dotze mil habitants, me pareix.
215. E: Dotze mil, però comptant foranis?
216. JCC: No, dotze mil de població estable, censada.
217. E: I aleshores, clar, a l'estiu deu ser...?
218. JCC: En l'istiu s'a:puja. Totes maneres, ara ja jo crec ja ha fuit un
219. poc això de de perquè amb tot aquest increment de gent així que ha
220. venguda, no sé quanta gent hi podia haver, umpl on més u moll, vui
221. dir, u moll sí que s'umpl, però: lo que és Pollença poble, tampoc deu
222. ser tan X tan significatiu d'uns dotze mil, tota aquesta gent que té
223. cases i això. N'han comprades moltes.
224. E: I aquest creixement de XXX cases ha implicat de vegades també
225. una mica fer malbé el territori?
226. JCC: Un, una cosa...
227. E: Ha quedat amb cura, almenys...
228. JCC: No.
229. E: ...vigilat.
230. JCC: E:, aquí haig de dir una cosa, en defensa dus alemans. Que
231. encara acabaré defensant us alemans!
232. E: Alguna cosa positiva han de tenir.

233. JCC: Que quant ells reformen una casa, ells compren una casa
234. antiga, la reformen, s'hi miren. E: per desgraci la gent d'aquí no s'hi
235. ha mirat, saps? Vui di:r, ara a lo millor s'hi poren començar a mirar
236. un poc però: no s'hi han mirat tant. És dir, han respectat més la:
237. arquitectura aquests alemans amb dobbers que han vengut, que
238. tenen dobbers i tal, que no:, que no la gent d'aquí.
239. E: També és un detall més.
240. JCC: Sí.
241. E: Que no...
242. JCC: Supòs que també és per de: a part du gu:st hi va un poc u
243. dobbers, l'economia, perquè aquest *tio* ve aquí i si ha de menester
244. un m-, un mestre d'obres especialisat en fer obres antigues, que:
245. reformar una paret li durà... és dir, tu ara una paret de pedra per t-
246. obrir-hi una finestra sense anar més lluny a lo millor és un és un:
247. caos, és dir, és molt més *barato* tombar la paret, fer-la i fer-hi una
248. finestra.
249. E: Clar. Que no pas allò intentar...
250. JCC: Exacte!
251. E: ...fer...
252. JCC: Clar, qui té dobbers per fer això, s-, ho pot fer. Qui no, *pues*, ha,
253. s'ha de cercar solusions. X jo vui una casa, però no tenc dobbers per
254. fer-la així o per reformar-la així, per tant ho faig així deçà, si unes
255. rajoles e:... Ara també va au gust, perquè tu, te, *después* amb los
256. mateixos dobbers pots fer una cosa... Idò.
257. E: Doncs mira, ja estem, eh? Ja estem.
258. JCC: Sí, me sap greu haver tocat aquest tema, perquè no m'agrada
259. massa aquest tema, però...
260. E: Però, vaja, no, perquè diríem...